

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

4 Virginem sacratus, vel coniugatus sine deceptione deflorans, nihil restituere tenetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

- 21 Matrimonium contrahere nequit cum ea, cum qua commisit incestum, aut cum alijs, sine dispensatione.
- 22 Matrimoni in cum pacto quod seruetur castitas, aut non petatur debitum, contrahi non potest.
- 23 Vxor si nupsit alij bona fide maritum mortuum esse credens, monenda non est.
- 24 Matrimonium coram paroco licet ad alia vocato, & testibus contractum valet.
- 25 Votum religionis non tollunt sponsalia secuta, etiam cum copula.
- 26 Filij adulterini per subsecutum matrimonium non legitimantur.
- 27 Maritus adultera religionem profiteri, & ordinari potest, eamque vt caste viuat, admonere debet.
- 28 Papa interdicit ex causa potest episcopo, & paroco, ne intersint alicui matrimonio, vel interessendi facultatem faciant.
- 29 Dispensationem querere quando teneatur, qui sponsalia in gradu prohibito contraxit.
- 30 Matrimonium sine vtriusque consensu esse nequit.
- 31 Matrimonium interesse potest sacerdos habens generalem a paroco licentiam exercendi curam.
- 32 Vxoridum matrimonium impedit, sed non dirimit contractum.
- 33 Vxor pauper in bonis mariti diuitis ante copulam mortui dotem habet.
- 34 Parochus, qui nondum sacerdos est, matrimonio contrahendo praesens esse potest.
- 35 Herus ancillam ante 25, annum non collocans, sicut pater filiam, est in mora.
- 36 Matrimonium cum rapta non restituta, post Concilium Trid. contractum est nullum.
- 37 Sponsa mortuo sponso, cum consanguineo in primo gradu sponso contrahere nequit.
- 38 Sponsalia ob delictum superueniens dissoluntur, vel id ob quod non fuissent contracta.
- 39 Matrimonium viuentis prima, cum secunda contrahens, illa mortua iterum cum dispensatione contrahere debet, vel secundam deceptam dotare.
- 40 Matrimonium consensum liberum requirit, & metu reuententia patris contractum, sit nullum.
- 41 Matrimonium nullum publicè contractum sublato impedimento iterum clam contrahi sufficit.
- 42 Matrimonium non licet catholico cum haeretico contrahere, contractum tamen tenet.
- 43 Sponsalia cum haeretico contracta, cur secuta copula non transeant in matrimonium.
- 44 Sponsalia cum haeretico contracta quando per copulam secutam transeant in matrimonium.
- 45 Sponsalia de iure nulla, post Concilium Trident. nullum effectum impedimenti publice honestatis pariunt.
- 46 Matrimonium ante pubertatem ex causa cum Papa dispensatione valide contrahi potest.
- 47 Sponsa sponsum ingressur religionem usque ad elapsum annum probationis ex tunc tenetur.
- 48 Licentia quam dat parochus sacerdoti, vt intersit matrimonio contrahendo, licet sit verbalis, & probari potest.
- 49 Matrimonium contra ius humanum contractum, vt permissum.
- 50 Affinitas superueniens matrimonio rari non dissoluit, & adulterius petendi debitum amittit, innocens autem illud petere potest.
- 51 Episcopus, seu parochus solis presbyteris potestatem asserit si matrimonio contrahendo delegare potest.

- 52 Infideles sponsi, qui se cognouerunt, conuersi denno matrimonium contrahere debent.
- 53 Matrimonium ad contrahendum cuius ordinarij licentia requiritur.
- 54 Parochus, vel alius sacerdos, de illius, vel ordinarij licentia, cur matrimonijs contrahendis interesse debet.
- 55 Sponsalia non contrahit, qui inueniendo dicit mulieri, vt illa potiatur, non habeo aliam nisi te.
- 56 Error persona an dici possit, vbi plebeius, nobilis & diues creditur.
- 57 Penitentiaria dispensationem cum compositione dare non debet.
- 58 Dispensatio sine mandato obtenta, valet.
- 59 Matrimonium ad contrahendum praesentia parochi & eius contrahentium requiritur, & sufficit.
- 60 Baptizans in necessitate filium suum ex vxore, nullam contrahit cognationem, secus si filium ex concubina baptizet.
- 61 Matrimonium contractum praesente paroco, & testibus valet, etiam si parochus nihil dicat.
- 62 Matrimonij quae materia, & forma sit.
- 63 Impedimentum matrimonij probabiliter ignorans, an, & ad quid monendus sit.
- 64 Matrimonium in gradu prohibito contrahentes, obtenta dispensatione, de nouo consentire debent.
- 65 Benedictio nuptiarum, siue bene, siue male, puta ab haeretico accepta nec auget, nec minuit vinculum essentialia matrimonij.
- 66 Matrimonium praesumptum per copulam affectu maritali post sponsalia habitum cessat post Concilium Tridentinum.
- 67 Promittens ducere aliquam in vxorem, tenetur ducere, etiam si talem promissionem fecerit absque animo adimplendi.
- 68 Virginem sollicitans an dotare teneatur.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 3. de cland. despons.

Matrimonium sine parochi, vel eius substituti licentia contractum adeo nullum, & inualidum est, vt a tali Matrimonio quilibet contrahentium propria auctoritate, & sine vlla iudicis sententia rescire poterit, & alia matrimonia licite contrahere, vt aperte decidit Concil. Trid. sess. 24. c. 1. de refor. matr. Immo nec tale Matrimonium vim sponsaliorum habet. Sufficit autem praesentia parochia feminae, vt Matrimonium sic contractum validum sit; ita Congregatio ad Car. ad dubia Conc. Trid.

DECISIO II.

Qui cum aliqua contra formam Concilij Tridentini matrimonium contrahit, & consummat, cum illa, si ipsa postea fornicetur, contrahere non tenetur; Arg. c. quemadmodum, de iur. iur. tenetur tamen eam dotare, si ante eam fornicationem obligatus erat, cum fornicatio sequens obligationem dotandi non tollat, vt colligitur ex toto tit. Instit. quibus modis tollitur obligatio.

DECISIO III.

Matrimonium cum virgine sine parochi licentia contrahens, eamque aut leuiter rogatam sine vlla deceptione, aut tacite rogatam, seu inducentem desforans eam in foro conscientiae dotare non tenetur; secus tamen in foro exteriori, sed si iniuriam desforat, ad eam dotandam in vtroque foro tenetur, c. 1. & 2. de adul. & Nau. in Man. c. 16. num. 18.

DECISIO IV.

Conjugatus, vel sacris initiatus, virginem coniugij, vel ordinis sacri conciam, volentem, vel rogatam, vel

vel etiam leniter rogatam sine dolo deslorans, nec illam ducere, nec dotare in foro conscientie teneri: sin autem magis precibus rogatam violauerit, in utroque foro ad dotandum tepebitur. In hac autem materia preces, quæ viderentur esse lenes, si a gregario iuvene fierent, dicuntur graues & importuna, si ab aliquo magna auctoritatis viro puellæ gregariæ fierent. Arg. l. i. ff. quod iussu. & ibi gl. ver. quemadmodum.

DECISIO V.

Ex conf. 2. alias 10. de consang. & affinit.

TRACTANTES de Matrimonio contrahendo in secundo consanguinitatis gradu, & post missam informationem ad Papam, & impetratam dispensationem, se carnaliter cognoscentes, antequam vere fieret dispensatio, ipsique iurantibus quod sese non cognouerint, cum illis Commissarius dispenset, ipsique postea Matrimonium publice contrahant, valet dispensatio; cum in impetratione commissionis Papalis subreptio nulla admittitur, eo quod incestum nodum admiserant; & validum etiam censetur matrimonium, eo quod per huiusmodi dispensationem impedimentum secundi gradus consanguinitatis sublatum est, quod matrimonium impedit, & dirimit: solum autem impedimentum incestus impediens, & non dirimens remansit, super quo Episcopus dispensare valet: vnde & eorum filij legitimi sunt, ut potest ex matrimonio legitimo nati; & satis est quod ab Episcopo dispensationem impetrent petendi debitum a se mutuo, & poeniteant, & confiteantur peccata incestus, & periurij & poenitentias iniunctas adimpleant, ut suo matrimonio sancte, & sine peccato fruantur.

DECISIO VI.

Ex conf. 3. alias 2. qui filij sunt legitimi.

FILII qui ex matrimonio nullo, ob aliquod impedimentum consanguinitatis, vel affinitatis iure positio inductum, legitime tamen seruata forma Concilij Tridentini contracto, nati sunt; antequam vterque coniugum, vel alter eorum vere sciret impedimentum, legitimi sunt, absque vlla Papæ dispensatione; ignorantia enim impedimenti parentum, vel alterius eorum filios legitimos efficit. c. 2. & c. referente. & c. ex tenore, qui filij sint legit.

DECISIO VII.

QUAMVIS Papa efficere possit, ut filij, qui concepti & nati fuerunt ex matrimonio nullo ob impedimentum consanguinitatis, vel affinitatis iure positio inductum, seruata forma Concilij Tridentini legitime contracto, postquam vterque parentum sciuit impedimentum, legitimi sint, ita ut habeantur legitimi a tempore quo concepti & nati fuerant per approbationem ab ipso Papa factam post mortem alterius parentum, eo quod leges omnes humanas super Matrimonio latis ita reuocare potest, ut pro infectis fingantur, super quibus factæ sunt, ac si factæ non fuissent, nec vllum effectum produxisse dicantur; adeo ut consequenter prædicti filij illegitime nati legitime nati esse fingantur, ut nati fuissent, si tale impedimentum per dictas leges inductum non fuisset: ita Bar. in l. si is qui pro emptore. ff. de vscap. si tamen sine maxima, & iustissima causa id faceret, grauitet peccaret; cum id rarissime sine scandalo, & præiudicio tertij fieri non posse videatur, maxime si personæ illæ, cum quibus dispensatum est, de temporali ipsius Papæ dominio non sint; ita sentit Pan. in c. venerabilem. nu. 26. qui filij sint legitimi facta nihilominus tali dispensatione valida censenda est.

DECISIO VIII.

Ex conf. 77. alias 1. de consang. & affinit.

EPISCOPUS super impedimentis matrimonium dirimentibus dispensare valet, quando impedimentum est occultum, & matrimonium publicum, & separatio magno foret scandalo; & non possit vel non nisi cum maxima difficultate, propter paupertatem aut alia legitima impedimenta recurrit ad Papam, vel legatum illius haberi. ex Nau. in Man. c. 22. num. 85.

DECISIO IX.

Ex conf. 5. alias 2. de eland. despons.

ABBAS Commendatarius, qui ratione Abbatie iura Episcopalia habet, & est nullius diocesis tanquam ordinarius, c. ordinarij. de offi. ord. in 6. & gl. ibi. & c. cum ab ecclesiis. tit. cod. denunciations matrimoniorum, quæ in ecclesijs suæ Abbatie, iuxta Concilium Tridentinum fieri deberent, remittere potest; cum præfatum Concilium hanc facultatem ordinarijs indefinire concedat. Et prælati exempti, qui iurisdictione quasi episcopalem habent, ea omnia regulariter facere possunt, quæ possunt episcopi in diocesi sua circa ea, quæ sunt iurisdictionis; ita Gl. in clem. 1. in verb. proprij. de rebus eccl. non alie.

DECISIO X.

Ex conf. 6. alias 13. de eland. despons.

CONTRAHENTES ante Concilium Tridentinum per verba apta ad matrimonium de presenti, vel saltem ad sponsalia de futuro secuta copula, validum matrimonium contraxerunt: c. is qui de sponsa. ita ut post dictum Concilium matrimonium coram suo parochio adhibitis duobus testibus secreto de nouo contrahere opus non erat ex Nau. in Man. c. 22. nu. 70. Sic tamen clandestine ante Concilium contrahentes peccatum mortale commiserunt, cum inhibito de desponsat. clandest.

DECISIO XI.

Ex conf. 7. alias 12. de consang. & affinit.

CUM nulla affinitas ex solo illicito coitu iure naturali, lege veteri, aut vlllo iure antiquo Romano ethnico contrahatur, l. non facile. s. affines. ff. de grad. aff. & l. ea. s. sciendum. Iudæus qui cum ea coiuit, cum qua pater Iudæus coierat, factus Christianus cum illa eadem Christiana facta matrimonium contrahere potest; eo quod affinitas, quæ ex copula, & illi cito coitu nascitur, & qualitas est impediens matrimonium, ex nullo iure prædictorum, sed solo Pænitentio producitur: ex Pænitentio autem non potest inter Iudæos nasci, quia illo non ligatur: c. Caudemus. de duort. Nec coitus illicitus, qui præcessit baptismi, affinitatem postea impediens matrimonium producere valet.

DECISIO XII.

Ex conf. 20. alias 14. de statu Monach.

MATRIMONIUM ante Concilium Tridentinum inter impuberes verbis non laicis clausis contrahitur, nec verum nec præsumptum esse censetur, c. puberes. de sponsal. impub. & c. is qui. de sponsal. dummodo copula carnalis non sit subsecuta.

DECISIO XIII.

Ex conf. 2. in Nouis. de sch. in antiquis.

MATRIMONIUM coram parochio schismatico canonicam institutionem habente, necdum iure suo priuato aut schismatico declarato tam ante, quam post Concilium Tridentinum contractum, validum est; secus autem si præfatus sacerdos, nec institutionem canonicam, nec coloratam obtinuit.

DECISIO XIV.

Ex conf. 10. alias 38. de voto.

CUM nullo iure Diuino naturaliter indito, neque supernaturaliter tradito, venentur sacerdotibus. Matrimonia: cumque continentia, & sacerdotum non sint inseparabiliter annexa, omnisque lex, quæ prohibet, ne sacerdos matrimonium contrahat, humanius in scriptis data, vel consuetudine ecclesiastica inducta est: Potest Papa, qui supra omne ius humanum est, cuncta per mundum, q. 3. c. proposuit. de consel. præben. iuxta de causa dispensare ut Presbyter, vel Episcopus, vel etiam Archiepiscopus vxorē ducat ex S. Th. 2. 2. q. 88. art. 1. & Caiet. ibi. & to. 1. opusc. tract. 27. iuxta autem dispensandi causa est compositio, vel conseruatio pacis alicuius regni, & prouiso de certo successore Regis, ne illo sine liberis antecedente, regnum suū mala patiat, & pax eius violetur. DE-